

RASEINIŲ R. BLINSTRUBIŠKIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ DIREKTORIUS

ĮSAKYMAS

**DĖL RASEINIŲ R. BLINSTRUBIŠKIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMUOSE
GYVENANČIŲ SUAUGUSIŲJŲ ASMENŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS
APRAŠO PATVIRTINIMO**

2023 m. liepos 17 d. Nr. V-25

Blinstrubiškiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl suaugusiųjų asmenų maitinimo organizavimo socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir siekdama užtikrinti, kad sveikatai palankaus maitinimo organizavimas atitiktų senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normas, taikomas socialinės globos namams ir grupinio gyvenimo namams bei higienos normą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. V-133 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 125:2019 „Suaugusių asmenų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“:

1. T v i r t i n u Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namų suaugusiųjų asmenų maitinimo organizavimo tvarkos aprašą (pridedama).

2. P a v e d u Maitinimo skyriaus vadovei – viešųjų pirkimų specialistei kontroliuoti šio įsakymo vykdymą.

Direktorė

Rasa Šebelskienė

Personalo specialistė

Vaida Tunaitienė

2023-07-17

Susipažinau:

Maitinimo skyriaus vadovė
Viešųjų pirkimų specialistė
Rasa Kaminskiene

2023-07-17

(pareigos, vardas pavardė, parašas, data)

PATVIRTINTA

Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės
globos namų direktoriaus 2023 m. liepos
17 d. įsakymu Nr. V-25

RASEINIŲ R. BLINSTRUBIŠKIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMUOSE GYVENANČIŲ SUAUGUSIŲJŲ ASMENŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namuose gyvenančių suaugusiųjų asmenų maitinimo organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. sausio 4 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl suaugusiųjų asmenų maitinimo organizavimo socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustato suaugusiųjų asmenų, gaunančių socialines paslaugas socialinės globos namuose bei grupinio gyvenimo namų suaugusiems asmenims su negalia (toliau – grupinio gyvenimo namai) maitinimo reikalavimus.

2. Tvarkos aprašo tikslas – užtikrinti sveikatai palankų ir kokybišką suaugusiųjų asmenų, gaunančių socialines paslaugas stacionarios globos įstaigose ir grupinio gyvenimo namuose (toliau – globojami asmenys), maitinimą.

3. Įstaigoje mitybos terapijos paslaugos organizuojamos vadovaujantis Mitybos terapijos paslaugų stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose organizavimo ir teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017 m. birželio 21 d. įsakymu Nr. V-783 „Dėl Mitybos terapijos paslaugų stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančiose asmens sveikatos priežiūros įstaigose organizavimo ir teikimo tvarkos aprašo ir Ambulatorinių mitybos terapijos paslaugų organizavimo ir teikimo pacientų namuose tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mitybos terapijos tvarkos aprašas).

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004, nustatančiame konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus), Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 10 d. įsakyme Nr. V-133 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 125:2019 „Suaugusių asmenų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2014 m. sausio 22 d. įsakyme Nr. V-50 „Dėl Maisto produktų ženklavimo simboliu „Rakto skylutė“ (toliau – „Rakto skylutė“), Mitybos terapijos tvarkos apraše ir Tvarkos aprašo 1 priede išvardytuose teisės aktuose.

II SKYRIUS GLOBOJAMŲ ASMENŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO BENDRIEJI REIKALAVIMAI

5. Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namuose maisto produktų tiekimas, maisto tvarkymo vietos įrengimas ir maisto tvarkymas turi atitikti 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir

nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 178/2002), 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 852/2004 dėl maisto produktų higienos, Reglamento (EB) Nr. 853/2004 ir Lietuvos Respublikos maisto įstatyme, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. rugsėjo 1 d. įsakyme Nr. V-675 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 15:2021 „Maisto higiena“ patvirtinimo“ (toliau – HN 15:2021) reikalavimus.

6. Grupinio gyvenimo namuose gaminant maistą turi būti laikomasi bendrųjų higienos principų: maistas tvarkomas švarioje vietoje, švariomis rankomis, švariais įrankiais bei įranga, gerai nuplaunant maisto žaliavas, naudojant tik Lietuvos higienos normoje HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 23 d. įsakymu Nr. V-455 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 24:2017 „Geriamojo vandens saugos ir kokybės reikalavimai“ patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus atitinkantį vandenį, maistas, skirtas valgyti tik apdorotas šiluma, pakaitinamas taip, kad temperatūra jo viduje pasiektų ne mažiau kaip +75 °C, išskyrus patiekalus, kuriems dėl kulinarinių ar technologinių priežasčių numatyta kitokia šiluminio apdorojimo temperatūra, nesuliečiamas per indus, įrankius, įrangą ar rankas karščiu neapdorotas ir apdorotas maistas, maistas kuo trumpiau laikomas ar tvarkomas mikrobams daugintis palankiose temperatūrose (5–60 °C) bei vykdomi kiti maisto produktų ir žaliavų gamintojų nurodymai.

7. Sudarant sutartis dėl maisto produktų tiekimo (toliau – maisto produktų tiekimo sutartis), maisto produktų tiekimo sutartyje turi būti numatyta atsakomybė už maisto produktų, neatitinkančių Tvarkos aprašo reikalavimų, tiekimą. Maisto produktų tiekimo sutartys nesudaromos su maisto produktų tiekėjais, kurie arba kurių bent vienas padalinys įtrauktas į „Nepatikimų maisto tvarkymo subjektų sąrašą“, skelbiamą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos internetinėje svetainėje. Rekomenduojama tiekiamų maisto produktų sąrašė, kuris pridedamas prie maisto produktų tiekimo sutarties, nurodyti maisto produktų sudėtį, grynąjį kiekį, apdorojimo būdą (pvz., atšaldytas). Maisto produktus gali pirkti globojami asmenys, prižiūrimi socialinio darbuotojo (sudaroma saviraiškos ir įgūdžių ugdymosi galimybė). Sudarant maisto produktų tiekimo sutartis ar jį perkant globojamiems asmenims rekomenduojama pirmenybę teikti žaliavoms ir maisto produktams:

7.1. atitinkantiems 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/848 dėl ekologinės gamybos ir ekologiškų produktų ženklavimo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 834/2007, nustatytus kriterijus;

7.2. atitinkantiems maisto produktų ženklavimo simboliu „Rakto skylutė“ kriterijus;

7.3. tiekiamiems trumposiomis maisto tiekimo grandinėmis iš ūkių (ne daugiau kaip vienas tarpininkas tarp ūkio ir maitinimo organizatoriaus);

7.4. atitinkantiems Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 29 d. įsakyme Nr. 3D-524 „Dėl Nacionalinės žemės ūkio ir maisto produktų kokybės sistemos“ nustatytus reikalavimus.

8. Fiziniai asmenys, tiekiantys vaisius, daržoves, uogas, bulves, turi laikytis Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2003 m. gruodžio 15 d. įsakyme Nr. B1-955 „Dėl Lietuvos Respublikoje išaugintų šviežių vaisių, daržovių, uogų, bulvių atitikties deklaracijos išdavimo reikalavimų patvirtinimo“ nustatytų reikalavimų ir pateikti Lietuvos Respublikoje išaugintų šviežių vaisių, daržovių, uogų, bulvių atitikties deklaraciją (toliau – atitikties deklaracija), vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2009 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. 3D-488 „Dėl Importuojamų, eksportuojamų ir vidaus rinkai tiekiamų šviežių vaisių ir daržovių atitikties prekybos standartams patikros taisyklių patvirtinimo“. Atitikties deklaracijos 3 punkto, jeigu šiame punkte nurodyti maisto produktai nerūšiuojami pagal kokybės klases, pildyti nereikia.

9. Maisto produktų sandėlininkas, pagal PVM sąskaitą-faktūrą priimdamas atvežtus maisto produktus į sandėlį, privalo sutikrinti: produktų kiekius, galiojimo laiką, pakuočių tvarkingumą, prekių kainas ir atitikimą keliamiems reikalavimams, kurie turi atitikti maisto

produktų tiekimo sutartyje numatytus reikalavimus. Priimtus produktus sandėlininkas užpajamuoja medžiagų sandėlio apskaitos knygoje.

III SKYRIUS GLOBOJAMŲ ASMENŲ MAITINIMO ORGANIZAVIMO TVARKA

10. Už globojamų asmenų maitinimą ir jo organizavimą įstaigoje atsako įstaigos vadovas.
11. Maitinimo skyriaus vadovas – viešųjų pirkimų specialistas koordinuoja maitinimo organizavimą globos namuose bei saugių ir kokybiškų maisto produktų įsigijimą.
12. Maitinamų globos namų gyventojų apskaitos kortelę kiekvienai dienai sudaro globos namų dietistas, remdamasis slaugytojų užpildytu „Paros budėjimo lapu“, kuriame fiksuojama gyventojų judėjimo apskaita: išvykę, atvykę, mirę globojami asmenys, esamas gyventojų skaičius ir jiems gydytojo paskirtas maitinimas.
13. Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namuose maitinimas organizuojamas valgykloje ir/ar kitose higieniškai maitinti tinkamose patalpose laikantis maisto saugos ir maisto tvarkymo reikalavimų, nustatytų Reglamente (EB) Nr. 852/2004, HN 15:2021 ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. gegužės 2 d. įsakyme Nr. V-417 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 16:2011 „Medžiagų ir gaminių, skirtų liestis su maistu, specialieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“, ir sudarant sąlygas kiekvienam globojamam asmeniui pavalgyti prie švaraus stalo.
14. Bendrosios praktikos slaugytojas ir užimtumo specialistas dalyvauja globos namų valgykloje valgančių gyventojų maitinimosi procese. Esant reikalui teikia pagalbą, užtikrina maitinimosi eigą ir gyventojų saugumą.
15. Globos namuose maistą tvarkantys darbuotojai yra atsakingi už patiekalų kokybę, saugą, atitiktį valgiaraščiuose nurodytai maistinei ir energinei vertei, patiekalų porcijavimą, jų estetinę išvaizdą.
16. Gyventojams, turintiems judėjimo negalią, maistą iš valgyklos paima ir į gyvenamuosius korpusus nuveža bendrosios praktikos slaugytojas ir (ar) socialinis darbuotojas. Vakarienių metu, savaitgaliais ir šventinėmis dienomis maisto paėmimu iš valgyklos rūpinasi individualios priežiūros darbuotojai ir slaugytojų padėjėjai. Maistas į aukštus tiekiamas gastronominiuose induose ir kituose uždaroje talpose:
 - 16.1. Aukštuose maistą pagal pateiktą pavyzdinę porciją išdalina socialinis darbuotojas ir bendrosios praktikos slaugytojas. Vakarienių metu, savaitgaliais ir šventinėmis dienomis tuo rūpinasi individualios priežiūros darbuotojai ir slaugytojų padėjėjai. Įstaigos vadovas atsako, kad maisto išdavėjas vykdytų HN 15:2021 12 ir 13 punktų reikalavimus;
 - 16.2. maistą dalinantis asmuo yra atsakingas, kad globojamam asmeniui būtų patiekti patiekalai pagal jam paskirtą maitinimą.
17. Valgykloje ar kitoje globojamiems asmenims gerai matomoje vietoje turi būti skelbiama:
 - 17.1. einamosios savaitės kiekvienos dienos valgiaraštis (nurodant visus faktiškai patiekiamus maisto produktus, patiekalus, gėrimus ir užkandžius ir jų kiekius);
 - 17.2. Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos kontaktai (kreiptis maitinimo organizavimo klausimais);
18. Socialinės globos įstaigos interneto svetainėje, jeigu ją turi, turi būti skelbiama vieša prieiga: Tvarkos aprašas, juridinis ar fizinis asmuo, teikiantis maitinimo ir (ar) maisto produktų tiekimo paslaugas.
19. Grupinio gyvenimo namuose globojami asmenys gamina maistą prižiūrimi įstaigos vadovo paskirto specialisto.

IV SKYRIUS

PATIEKALŲ PATIEKIMO GLOBOJAMIEMS ASMENIMS TVARKA

20. Globojamų asmenų maitinimai skirstomi į pagrindinius – pusryčiai, pietūs, vakarienė – ir papildomą – pavakariai.

21. Globojami asmenys yra maitinami 4 kartus per dieną, kas 3–4,5 val. tarp pagrindinių valgymų:

Pusryčiai: 8.30 – 9.00 val.;

Pietūs: 13.00– 13.30 val.;

Pavakariai: 16.00 val.;

Vakarienė: 18.00 – 18.30 val.

22. Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namų gyventojams teikiamas maitinimas pagal mitybos terapines dietas, kurias paskiria dirbantis gydytojas:

-P3 - „Vyresnių ir senyvo amžiaus mityba“;

-CD - „Sergančiųjų cukriniu diabetu dieta“;

-TM - „Tiršto trinto maisto dieta“;

-Sm - „Skysto maisto dieta“;

-R – Padidinto baltymų kiekio, sumažinto riebalų kiekio dieta.

23. Globojami asmenys patiekalus turi gauti ne vėliau kaip per 2 valandas nuo jų pagaminimo.

24. Globojamiems asmenims patiekiamų šiltų patiekalų vidaus temperatūra turi būti ne žemesnė kaip 60 °C. Šaltų patiekalų vidaus temperatūra – 7–14 °C.

25. Kiekvieną dieną turi būti tiekiami šilti patiekalai.

26. Maisto produktai, kuriais maitinti globojamus asmenis draudžiama: mechaniškai atskirta mėsa, žuvis ir maisto produktai, į kurių sudėtį įeina mechaniškai atskirta mėsa ar žuvis; subproduktai ir jų gaminiai (išskyrus liežuvius ir kepenis); maisto produktai, pagaminti iš genetiškai modifikuotų organizmų (toliau – GMO), arba maisto produktai, į kurių sudėtį įeina GMO; maisto produktai ir patiekalai, neatitinkantys Tvarkos aprašo 1 priede nustatytų reikalavimų. Maisto produktai, kuriais maitinti globojamus asmenis nerekomenduojama: riebaluose virti, skrudinti ar spraginti gaminiai; sultinių, padažų koncentratai; šaldyti pusgaminiai, kurie patiekiami kaip šiltas maistas, nepramoninės gamybos konservuoti gaminiai.

27. Patiekalų gamtinimo ir patiekimo reikalavimai:

27.1. jei globojamam asmeniui reikalingas pritaikytas maitinimas ir gydytojo raštiškos rekomendacijos nesutampa su Tvarkos apraše pateiktais reikalavimais, turi būti vadovaujama gydytojo raštiškomis rekomendacijomis;

27.2. pirmenybė teikiama tausojančiam gamybos būdui; patiekalai negali būti pervirti, perkepti, prideginti;

27.3. kiekvieną dieną turi būti patiekta daržovių ir (ar) vaisių (sezoninių, šviežių), vaisius rekomenduojama tiekti papildomo maitinimo metu;

27.4. atsižvelgiant į sezoniškumą, patiekalus ar jų žaliavas keisti šviežiais (pvz., raugintų kopūstų sriubą į šviežių kopūstų sriubą, burokėlių sriubą į šaltibarščius ir pan.);

27.5. tas pats patiekalas neturi būti tiekiamas dažniau nei kartą per savaitę, išskyrus gėrimus ir garnyrus;

27.7. pagamintuose patiekaluose valgomosios druskos turi būti ne daugiau nei 1 g/100 g patiekalo;

27.8. patiekalų gamyboje naudojamoje valgomojoje druskoje turi būti 20–40 mg/kg jodo;

27.9. patiekalų patiekimas turi atitikti Tvarkos aprašo 2 priedo reikalavimus;

27.10. patiekalai turi būti patiekiami estetiškai: patiekalai, kurie yra ne skysti (košės, troškiniai, apkepai, guliašai ir pan.), patiekiami nepraradę jiems būdingos formos, neištižę, ne

skysti; vienoje lėkštėje, jei ji nepadalyta į sekcijas, netiekiami tarpusavyje nederantys patiekalai (košė su duona ar sumuštinium, varškės apkepamas su burokėlių salotomis ir pan.); jei patiekiami duona, sviestas, sūris ir pan. sumuštiniams, jie turi būti patiekiami atskiroje lėkštėje.

28. Grupinio gyvenimo namuose patiekalai gaminami ir patiekiami vadovaujantis Sveikos ir tvarios mitybos rekomendacijomis, skelbiamomis Higienos instituto Sveikatos stiprinimo centro tinklalapyje: http://www.smlpc.lt/lt/metodine_medziaga/mityba.html

29. Globojamiems asmenims patiekalai tiekiami šviesiuose, nepažeistuose (neįskilusiuose, neapdažytuose) induose. Atsižvelgiant į patiekiamo patiekalo konsistenciją, turi būti duodami įrankiai. Draudžiama naudoti aliumininius indus ir įrankius.

30. Įstaigoje kiekvieno aukšto virtuvėlėse turi būti sudarytos higieniškos ir globojamiems asmenims patogios sąlygos nemokamai atsigerti karšto šalto geriamojo vandens ne maitinimo metu.

V SKYRIUS

VALGIARAŠČIŲ SUDARYMO REIKALAVIMAI

31. Dietistas atsižvelgdamas į maitinamų globos namų gyventojų amžių ir, jei reikia, pritaikyto maitinimo poreikius sudaro:

31.1. Technologines korteles;

31.2. Dienos valgiaraštį-reikalavimą forma 290, maisto produktų išdavimui;

31.3. Planinius valgiaraščius, kurie turi būti sudaromi ne mažesniai kaip 14 dienų laikotarpiui ir saugomi pas dietistą;

32. Dietisto sudarytus valgiaraščius tvirtina socialinės globos namų direktorius;

33. Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namuose maitinama keturių kartų valgymo režimu, paros energijos norma nustatoma vadovaujantis rekomenduojamomis paros maistinių medžiagų ir energijos normų, patvirtintų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 25 d. įsakymu Nr. 510 „Dėl Rekomenduojamų paros maistinių medžiagų ir energijos normų patvirtinimo“ (toliau – paros norma) paskirstymu, kad 30±5 proc. sudarytų pusryčiai, 40±5 proc. – pietūs, 20±5 proc. – vakarienė ir 10±5 proc. – pavakariai paros energijos normos:

33.1. 18–64 metų asmenims patiekiamo maisto maistinės medžiagos turi sudaryti: 15±5 proc. baltymų, 30±5 proc. riebalų ir 55±5 proc. angliavandenių;

33.2. 65 metų ir vyresniems globojamiems asmenims patiekiamo maisto maistinės medžiagos turi sudaryti: 20±5 proc. baltymų, 30±5 proc. riebalų, 50±5 proc. angliavandenių;

34. valstybinių bei įstaigos organizuojamų švenčių dienomis globojamų asmenų maitinimui valgiaraščiai netaikomi, tačiau globojamų asmenų maitinimas turi būti organizuojamas.

35. Valgiaraščiai turi būti parengti pagal Tvarkos aprašo 3 priede pateiktą valgiaraščio formos pavyzdį. Visi valgiaraščio lapai turi būti sunumeruoti (išskyrus titulinį) ir patvirtinti vadovo parašu ir spaudu. Valgiaraščiai turi būti aiškūs (pateikta visa reikalinga informacija be braukymų ar taisyimų).

36. Patiekalų receptūros ir gamybos technologinėse kortelėse turi būti nurodyti naudojami maisto produktai, jų bruto ir neto kiekiai (g), baltymų, riebalų, angliavandenių kiekiai ir energinė vertė, gamybos būdas (virimas vandenyje ar garuose, kepimas ir pan.) ir trukmė.

37. Maisto sandėlininkė pagal patvirtintą valgiaraščio-reikalavimo formą 290 išduoda tai dienai reikalingus maisto produktus. Reikalavimo formoje po produktų išdavimo pasirašo maisto produktų sandėlininkė ir produktus paėmusi vyriausioji virėja, jai nesant kita, tą dieną dirbanti virėja.

38. Maisto produktų sandėlininkas tą dieną išduotus maisto produktus nurašo medžiagų sandėlio apskaitos knygoje ir valgiaraštį-reikalavimą pateikia įstaigos buhalteriniai apskaitai.

39. už išduotų iš sandėlio maisto produktų laikymą ir saugojimą atsakinga vyriausioji

virėja, jau nesant kita, tą dieną dirbanti virėja.

40. Grupinio gyvenimo namuose valgiaraščiai nesudaromi.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Globojamam asmeniui, kuris pats negali savarankiškai pavalgyti, turi būti užtikrinama individuali pagalba kaip tai reglamentuoja Socialinės globos normų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. V-A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“.

42. Globojami asmenys gali turėti, įsigyti maisto produktų ar gaminių asmeniniam naudojimui, laikantis Tvarkos aprašo 4 priedo reikalavimų.

43. Už Tvarkos aprašo nuostatų įgyvendinimą įstaigoje atsako įstaigos vadovas.

GLOBOJAMIEMS ASMENIMS MAITINTI TIEKIAMŲ MAISTO PRODUKTŲ KOKYBĖS REIKALAVIMAI

1. Švieži vaisiai ir daržovės turi atitikti tiekiamų rinkai šviežių vaisių ir daržovių prekybos standartus, nustatytus 2011 m. birželio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 543/2011, kuriuo nustatomos išsamios Tarybos reglamento (EB) Nr. 1234/2007 taikymo vaisių bei daržovių ir perdirbtų vaisių bei daržovių sektoriuose taisyklės.

2. Bulvės turi atitikti maistinių bulvių I ar II klasės kokybės reikalavimus, nustatytus Maistinių bulvių kokybės reikalavimuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gegužės 23 d. įsakymu Nr. 193 „Dėl Maistinių bulvių kokybės reikalavimų patvirtinimo“.

3. Mėsos gaminiai turi atitikti Mėsos gaminių techninio reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2015 m. vasario 9 d. įsakymu Nr. 3D-78 „Dėl Mėsos gaminių techninio reglamento patvirtinimo ir žemės ūkio ministro 2003 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. 3D-560 pripažinimo netekusiu galios“, nustatytus aukščiausios rūšies mėsos gaminių kokybės reikalavimus.

4. Alyvuogių aliejus turi atitikti 2012 m. sausio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 29/2012 dėl prekybos alyvuogių aliejumi standartų nustatytus standartus.

5. Žuvininkystės produktai turi atitikti sveikumo standartus, išdėstytus 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 853/2004, nustatančiame konkrečius gyvūninės kilmės maisto produktų higienos reikalavimus (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 45 tomas, p. 14), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. sausio 11 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 16/2012.

6. Rauginti pieno gaminiai turi atitikti Raugintų pieno gaminių kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. 3D-335 „Dėl Raugintų pieno gaminių kokybės reikalavimų patvirtinimo bei kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų pripažinimo netekusiais galios“.

7. Varškė ir varškės gaminiai turi atitikti Varškės ir varškės gaminių kokybės reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. gruodžio 11 d. įsakymu Nr. 488 „Dėl Varškės ir varškės gaminių kokybės reikalavimų patvirtinimo“.

8. Sūriai turi atitikti Sūrių kokybės reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2008 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. 3D-335 „Dėl Sūrių kokybės reikalavimų aprašo patvirtinimo ir kai kurių žemės ūkio ministro įsakymų, susijusių su privalomaisiais kokybės reikalavimais, pakeitimo“, nustatytus reikalavimus.

9. Lydyti sūriai turi atitikti lydytų sūrių kokybės reikalavimus, išdėstytus Lydytų sūrių techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 1999 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. 210 „Dėl privalomųjų kokybės reikalavimų patvirtinimo“.

10. Duonos ir pyrago kepiniai turi atitikti Duonos ir pyrago kepiinių apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-794 „Dėl Duonos ir pyrago kepiinių apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento ir miltinės konditerijos gaminių apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

11. Miltinės konditerijos gaminiai turi atitikti Miltinės konditerijos gaminių apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 3D-794 „Dėl Duonos ir pyrago kepiinių apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento ir miltinės

konditerijos gaminių apibūdinimo, gamybos ir prekinio pateikimo techninio reglamento patvirtinimo“, nustatytus reikalavimus.

12. Miltai ir kruopos turi atitikti kokybės reikalavimus, nustatytus Maistui skirtų grūdų produktų techniniame reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. 3D-511 „Dėl Maistui skirtų grūdų techninio reglamento ir Maistui skirtų grūdų produktų techninio reglamento patvirtinimo.

13. Grietinė ir grietinėlė turi atitikti kokybės reikalavimus, nustatytus Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu Nr. 3D-225 „Dėl Grietinėlės ir jos gaminių kokybės reikalavimų patvirtinimo“.

Raseinių r. Blinstubiškių socialinės globos namuose gyvenančių suaugusiųjų asmenų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo
2 priedas

MAISTO PRODUKTŲ IR PATIEKALŲ GLOBOJAMIEMS ASMENIMS MAITINTI PATIEKIMAS

Maisto produktų grupės	Maisto produktų patiekimas ¹
1. Daržovės	1.1. Pirmenybė teikiama šviežioms, sezoninėms daržovėms. 1.2. Tiekiamos kuo įvairesnės daržovės. 1.3. Patiekiamos taip, kad globojami asmenys galėtų sukramtyti.
2. Vaisiai, uogos	2.1. Pirmenybė teikiama šviežiams, sezoniniams vaisiams ir uogoms. 2.2. Patiekiami taip, kad globojami asmenys galėtų sukramtyti. 2.3. Vaisiai netiekiami su kauliukais, kuriuos globojami asmenys galėtų nuryti. 2.4. Trinti vaisiai patiekiami nesaldinti.
3. Grūdiniai produktai	3.1. Pirmenybė teikiama viso grūdo arba iš dalies viso grūdo produktams. 3.2. Tiekiamos kuo įvairesnės kruopos ar kruopų dribsniai (avižų, grikių, miežinės, perlinės, ryžių, kvietinės, kukurūzų, sorų ir kt.). 3.3. Pirmenybė teikiama ruginei duonai (t. y. ne mažiau kaip 30 proc. sausos produkto masės duonoje sudaro rugiai). 3.4. Apkepų, blynų, bandelių tešlai kvietinius miltus 550 C ar 550D rekomenduojama maišyti su viso grūdo miltais, sėlenomis. 3.5. Makaronai: pirmenybė teikiama pagamintiems iš kietųjų kviečių miltų arba viso grūdo miltų.
4. Mėsa ir mėsos gaminiai	4.1. Pirmenybė teikiama šviežiai, atvėsintai mėsai: paukštienai, triušienai, veršienai, jautienai, kiaulienai, avienai. 4.2. Tiekama liesa mėsa. 4.3. Paukštiena patiekalų gamybai naudojama be odos. 4.4. Mėsa patiekama taip, kad būtų lengvai sukramtoma.
5. Žuvis	5.1. Pakaitomis tiekama riebi ir liesa jūrinė arba gėlo vandens žuvis. 5.2. Jei yra rizika, kad žuvyje liks smulkių ašakų, ji patiekama malta.
6. Pienas ir pieno produktai	6.1. Vartoti tiekiamas ne didesnio nei 2,5 proc. riebumo pasterizuotas pienas. 6.2. Rauginėti pieno gaminiai (išskyrus varškę) tiekiami po rauginimo termiškai neapdoroti.
7. Aliejus ir riebalai	7.1. Šaltiesiems patiekalams gaminti ir pagamintų karštų patiekalų paskaninimui naudojamas šalto spaudimo nerafinuotas aliejus (rapsų, alyvuogių, linų sėmenų ir kt.). 7.2. Kepti naudojamas kepti skirtas aliejus. 7.3. Gyvūniniai riebalai, kur įmanoma, keičiami aliejais.
8. Riešutai, sėklos, džiovinti vaisiai ir džiovintos uogos	8.1. Naudojami patiekalams pagardinti. 8.2. Riešutus rekomenduojama tiekti smulkintus, jei yra rizika užspringti.
9. Tarkuotų bulvių patiekalai	9.1. Tiekiami ne dažniau kaip kartą per savaitę.

10. Prieskoniai	<p>10.1. Pirmenybė teikiama šviežiams lapiniams prieskoniams (petražolės, krapai, raudonėlis, bazilikas ir kt.).</p> <p>10.2. Prieskonių mišiniai ir džiovintos žolelės tiekiamos be pridėtinės valgomosios druskos ir maisto priedų.</p>
11. Desertai	<p>11.1. Rekomenduojama tiekti viso grūdo ar iš dalies viso grūdo pyragus, bandeles.</p> <p>11.2. Daržovių, vaisių, pieno produktų pagrindu pagaminti pudingai, kokteiliai, pyragai ir pan.</p> <p>11.3. Tradiciniai desertai (saldainiai; šokoladas ir šokolado gaminiai, konditerijos gaminiai su glajumi, glaistu, šokoladu ar kremu) tiekiami ne dažniau kaip kartą per savaitę ir valstybinių bei įstaigos organizuojamų švenčių dienomis.</p>
12. Gėrimai	<p>12.1. Pirmenybė teikiama geriamajam vandeniui.</p> <p>12.2. Maitinimo paslaugos teikėjo pagamintuose gėrimuose turi būti ne daugiau nei 5 g/200 ml pridėtinių cukrų.</p>
13. Arbata	<p>13.1. Rekomenduojama žolelių arbatą ruošti 1g/1l koncentracijos, kad būtų išvengta globojamiems asmenims skiriamų vaistų ir vaistažolių poveikių nesuderinamumo.</p> <p>13.2. Arbata tiekama nesaldinta. Globojamam asmeniui pageidaujant, cukrus (ne daugiau 5 g/200 ml) patiekiamas atskirai.</p>

Raseinių r. Blinstubiškių socialinės globos
namuose gyvenančių suaugusiųjų asmenų
maitinimo organizavimo tvarkos aprašo
3 priedas

(Valgiaraščio formos pavyzdys)

(stacionarios socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas, adresas)

VALGIARAŠTIS

(nurodyti globojamų asmenų amžiaus grupę ir, jei reikia, pritaikyto valgiaraščio pavadinimą)

1 savaitė
Pirmadienis

Maitinimas val.

Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išeiğa	Patiekalo maistinė vertė, g			Energinė vertė, kcal
			baltymai, g	riebalai, g	angliavandeniai, g	
Iš viso:			0	0	0	0

Maitinimas val.

Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išeiğa	Patiekalo maistinė vertė, g			Energinė vertė, kcal
			baltymai, g	riebalai, g	angliavandeniai, g	
Iš viso:			0	0	0	0

Maitinimas val.

Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išeiğa	Patiekalo maistinė vertė, g			Energinė vertė, kcal
			baltymai, g	riebalai, g	angliavandeniai, g	
Iš viso:			0	0	0	0

Maitinimas val.

Patiekalo pavadinimas	Rp. Nr.	Išeiğa	Patiekalo maistinė vertė, g			Energinė vertė, kcal
			baltymai, g	riebalai, g	angliavandeniai, g	
Iš viso:			0	0	0	0
Iš viso (dienos davinio):			0	0	0	0

RASEINIŲ R. BLINSTRUBIŠKIŲ SOCIALINĖS GLOBOS NAMŲ GYVENTOJŲ ASMENINIO MAISTO LAIKYMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namų (toliau – Globos namai) gyventojų asmeninio maisto laikymo tvarka (toliau -Tvarka) nustato gyventojų asmeninio maisto laikymo sąlygas ir reikalavimus.

II. GYVENTOJŲ ASMENINIO MAISTO LAIKYMO TVARKA

2. Globos namų gyventojas spintelėje gali laikyti tik negendančius maisto produktus, vandenį ir gaiviuosius gėrimus. Greitai gendančius maisto produktus gyventojas privalo laikyti nuosavame šaldytuve arba virtuvėlės šaldytuve.

3. Švieži, greitai gendantys produktai turi būti laikomi šaldytuve, kuriame palaikoma 0 - +6C temperatūra. Geriausia produktus saugoti gamintojo pakuotėse, o atidarius pakuotę – perdėti juos į sandariai užsidarančias talpyklas. Į vieną talpyklą rekomenduojama sudėti tos pačios rūšies greitai gendančius maisto produktus, atskirai turi būti laikoma mėsa, pieno produktai, žalia žuvis ir pagaminti patiekalai, salotos, daržovės ar vaisiai. Šilčiausioje šaldytuvo vietoje – durelėse geriau laikyti konservuotus ar pasterizuotus produktus (pvz.: sultis, vaisvandenių).

4. Šaldymo kameroje maisto produktai turi būti laikomi ne aukštesnėje kaip -18 C temperatūroje. Be to, šaldymo kameros neturi būti padengtos storu ledo sluoksniu.

5. Atšildžius maisto produktus, pakartotinai jų užšaldyti negalima. Taip produktai ne tik netenka jiems būdingų skonio savybių, bet ir būna prastesnės kokybės. Atšildyti maisto produktus rekomenduojama šaldytuvuose, įdėjus į dėžutes, kad ištekėję skysčiai neužterštų kitų produktų. Norint atšildyti greičiau, galima pasinaudoti atšildymo funkcija orkaitėje ar mikrobangų krosnelėje arba, nepažeidus produkto pakuotės, palaikyti produktą šalto vandens vonelėje ar po tekančio šalto vandens srove.

6. Globos namų gyventojų laikomi maisto produktai turi būti švieži, gerai ir tvarkingai supakuoti. Gyventoją aptarnaujantis personalas (socialinis darbuotojas, individualios priežiūros darbuotojas, bendrosios praktikos slaugytojas, ar slaugytojo padėjėjas yra atsakingi, kad gyventojų šaldytuvuose nebūtų sugedusių, pasibaigusio galiojimo termino maisto produktų ir gėrimų.

7. Globos namų gyventojams draudžiama laikyti maisto produktus ne tam skirtose vietose (pvz. ant spintelių, palangių ir kt.).

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

8. Ši Tvarka privaloma visiems Globos namų gyventojams.
